

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR

AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 2 ta' Lulju, 2018

Avviz tat-Talba numru: **139 / 2018**

MELI CAR RENTALS LIMITED

[REG NRU. C-4312]

VERSUS

BURFORD PETER

[PASSAPORT BRITANNIKU NRU. 513203736]¹

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar il-11 ta' April, 2018 fejn is-Socjetà Attrici talbet li l-konvenut jigi kkundannat ihallas is-somma ta' disa' mija u sitta u sebghin ewro u hamsa u ghoxrin ewro centezmi (€976.25c) rapprezentanti hlas ghall-kiri ta' diversi vetturi u servizzi ohrajn rezi mill-attrici lill-konvenut, kif ahjar deskritt fl-istess imsemmi Avviz tat-Talba. L-attrici talbet ukoll l-ispejjez gudizzjarji marbuta ma' dawn il-proceduri u kif ukoll l-imghax fuq l-imsemmi sorte.

Ra li ghad li debitament notifikat bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenut naqas milli jipprezenta risposta fit-terminu preskritt mil-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher personalment (jew tramite rapprezentant tieghu) ghas-smigh ta' dan il-procediment.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa;

Ra l-atti processwali kollha;

Jikkunsidra;

---

¹ Fuq il-pink card mehmuz a tergo ta' fol. 7 n-numru t'identifikazzjoni tal-konvenut hu muri bhala 51320376.

Illu l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, "*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), għadikatur – Għandu jiżgura li kaz għandu, daqs kemm ikun possibbli, jinstitwera u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tiegħu u li dak is-smigh ma jgħid iktar minn seduta waħda.*"

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, "*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita għas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li għejjin għandhom jgħoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-għadikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qradi inferjuri għandhom jgħoddu mutatis mutandis.*"

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddifferixxi il-kawza jew le għal gurnata oħra sabiex jisma lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidherx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, l-konvenut gie debitament notifikat bl-atti processwali hekk kif jirrizulta mir-riferta pozittiva *a tergo* ta' fol. 7 u kif formalment registrat fil-verbal ta' l-udjenza tas-17 ta' Mejju, 2018 (*a fol.* 8). Jidher ukoll mill-atti li n-notifika ta' l-atti gudizzjarji hadha l-istess konvenut personalment hekk kif jirrizulta mill-*pink card* relattiva mehmuza *a tergo* ta' fol. 7 li turi l-firma tal-konvenut u n-numru ta' identifikazzjoni tiegħu. Nonostanti dan, il-konvenut la ressaq risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deher għall-udjenzi mizmuma quddiem it-Tribunal wara tali notifika u lanqas ma deher xi rapprezentant tiegħu sabiex issehh kontestazzjoni tal-pretiza attrici. Minhabba tali omissjoni (kemm formali u kif ukoll ta' attendenza fizika), il-konvenut gie dikjarat fi stat ta' kontumacja skond dak previst fil-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta. Dan kollu gie debitament registrat fil-verbal ta' l-imsemmija udjenza datata 17 ta' Mejju, 2018.

Fil-konfront ta' l-imsemmi konvenut gie prezentant kapitolu. Dan gie hekk prezentat mill-attrici fl-imsemmija udjenza tas-17 ta' Mejju, 2018 (*ara a fol.* 10) li gie dikjarat bhala misqarr fl-udjenza sussegwenti tat-13 ta' Gunju, 2018. Peress li l-konvenut naqas milli jirregistra dehera biex iwiegeb għal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigu emnut, u dan ittiehed bhala mistqarr. Dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza tat-13 ta' Gunju, 2018.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgħib miegħu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide* Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f'min lillu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli għal kapitolat u ta' vantagg għall-parti li eskogitatu. Jingħad fid-decizjoni *in re* **Anthony Borg v. Samwel Veneziani** (Appell Inferjuri, 28 ta' April

1998), illi “*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova possittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta’ non kontestazzjoni – ta’ l-istess konvenut.*” Fl-istess sens ara s-sentenza *in re Stephen Vella et v. Bollicine Limited* (Appell Inferjuri, 9 ta’ Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitolu, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-ommissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l’hekk imsejja konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta’ prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-oħra kollha tal-kawza, b’mod illi, jekk il-kapitolu ma jkunx konfacenti mal-provi l-oħra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-oħra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-oħra. F’dan is-sens ara d-decizzjoni *in re Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et* (Prim’Awla, 28 ta’ Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jafferma, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wahida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemonstra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi għall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta’ l-Appell kolleggjali fil-kawza *in re James Trapani et v. Vincent Cilia* (28 ta’ April 2000), “*il-kapitolu jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma’ kull prova oħra li sa dak l-istadju setghet kienet diga’ prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja’ nghad is-subizzjoni setghet tintalab f’kull parti tal-procedura.*”

Apparti l-imsemmija konfessjoni gudizzjali, it-Tribunal ha qies ta’ dak registrat bil-gurament minn Nazzareno Meli, direttur tal-kumpanija attrici, “*illi bil-gurament tieghu ikkonferma l-istatement of invoice ezebit a fol. 2 tal-atti u bil-gurament tieghu iddikjara illi s-Socjeta’ Attrici ghadha dovuta l-ammont ta’ EUR976.25 minghand il-Konvenut u illi mid-data tal-ftuh tal-prezenti proceduri sal-gurnata prezenti, l-istess Konvenut ma avvicinax lill-Attrici sabiex isehh hlas u lanqas ma twettaq xi pagament akkont mill-ammont domandat f’ dawn il-proceduri.*”

It-Tribunal ha wkoll konjizzjoni tad-dokument ezebit mill-attrici in sostenn tat-talba tagħha, liema dokument gie mhemuz ma’ l-att promotur ta’ dawn il-proceduri (a fol. 2) u konfermat bil-gurament kif fuq appena mgħadud.

Fid-dawl tal-provi mressqa mill-attrici u ta’ dak senjalat *supra* – u anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f’dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta’ Malta – t-talba attrici timmerita li tigi milqugha peress li tressqu provi tajbin

u sufficienti li jsostnu dak domandat mill-attur. Tali provi ma gew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, ezaminati l-istess fil-kwadru probatorju intier [u anke kunsidrat dak li jrid u jghid l-Art. 9(2)(b) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta], ma jiddubitax mil-veracità u r-rilevanza taghhom.

Ghaldaqstant, it-Tribunal qed jaqta' u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa' t-talba tal-kumpannija attrici u konsegwentement jikkundanna lill-konvenut biex ihallasha s-somma ta' disa' mija u sitta u sebghin ewro u hamsa u ghoxrin ewro centezmi (€976.25c). It-Tribunal jordna illi l-imghax bir-rata ta' 8% fis-sena fuq l-indikat ammont ghandu jibda jiddekorri mid-data tal-prezenti sejha gudizzjarja, u cioè mill-11 ta' April, 2018 sad-data tal-hlas effettiv u finali. L-ispejjez gudizzjarji marbuta ma' dawn il-proceduri huma kollha a kariku tal-konvenut.

ft. Avv. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB
Gudikatur

ft. ADRIAN PACE
Deputat Registratur